

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

κάθε κρατικός προϋπολογισμός συνιστά μια πολιτική αποτύπωση προτεραιοτήτων.

Και αυτό που κάθε φορά αποτυπώνει δεν είναι απλώς το που κατευθύνονται οι δημόσιοι πόροι, αλλά και πώς αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο και τις προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Ο Προϋπολογισμός του 2026 συζητείται σε μια χρονική συγκυρία όπου ανέδειξε με μία απόλυτη καθαρότητα ότι η κλιματική κρίση έχει μετατραπεί σε μια σύνθετη και διαρκή δοκιμασία για τα κράτη, τις κοινωνίες και τις οικονομίες μας.

Σε λίγες μέρες, θα αφήσουμε πίσω μας μια χρονιά κατά την οποία η έννοια του «ακραίου φαινομένου» έχασε σταδιακά το νόημά της.

Φαινόμενα που μέχρι πρότινος θεωρούνταν οι εξαιρέσεις εμφανίστηκαν με τέτοια συχνότητα αλλά και ένταση που δυστυχώς μοιάζουν με τη νέα κανονικότητα.

Στην Ελλάδα, όπως και αλλού, οι πρόσφατες έντονες βροχοπτώσεις σε πολλές περιοχές της χώρας μας υπενθυμίζουν ότι οι επιπτώσεις των ακραίων φαινομένων αγγίζουν πλέον τον πυρήνα της κοινωνικής και οικονομικής ζωής:

Οι υποδομές δοκιμάζονται, παραγωγικές δραστηριότητες διακόπτονται, τοπικές κοινωνίες εκτίθενται σε επαναλαμβανόμενους κινδύνους.

Και αυτό που στην ουσία τίθεται εν αμφιβόλω δεν είναι απλώς η αντοχή του φυσικού περιβάλλοντος.

Είναι η ανθεκτικότητα των ιδίων των υποδομών, η λειτουργικότητα του κράτους και τελικά, η ποιότητα της συλλογικής μας ασφάλειας.

Οι δασικές πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού αποτελούν ίσως τον πιο χαρακτηριστικό δείκτη αυτής της πίεσης, οδηγώντας την Ευρώπη στη χειρότερη αντιπυρική περίοδο των τελευταίων 40 ετών, με πάνω από 10 εκατομμύρια στρέμματα καμένης έκτασης.

Χώρες με εμπειρία, ανεπτυγμένες υποδομές αλλά και μακρά παράδοση στη διαχείριση δασικών πυρκαγιών, όπως είναι η Πορτογαλία και η Ισπανία, κατέγραψαν έως και τετραπλασιασμό των καμένων εκτάσεων σε σχέση με τον ιστορικό μέσο όρο τους.

Την ίδια στιγμή, χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο για το οποίο η δασική πυρκαγιά, ιδιαίτερα το καλοκαίρι, αποτελούσε ένα άγνωστο φαινόμενο, κατέγραψε φέτος περισσότερα καμένες εκτάσεις σε απόλυτο αριθμό από ότι η Ελλάδα.

Γίνεται έτσι σε όλους προφανές και μια δεύτερη διαπίστωση: ότι η κλιματική κρίση δεν ανακατανέμει απλώς τον κίνδυνο τον καθιστά κοινό, διαχέοντάς τον σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο.

Μέσα σε αυτή τη δύσκολη ευρωπαϊκή εικόνα, η χώρα μας παρουσίασε μια διαφοροποιημένη τάση.

Παρά τις πολύ δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες, **η χώρα μας κατέγραψε λιγότερες πυρκαγιές και μικρότερη συνολική έκταση.**

Συγκεκριμένα, **οι καμένες εκτάσεις μειώθηκαν κατά 5%, σύμφωνα με τον EFIS τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Καταγραφής σε σχέση με τον μέσο όρο της εικοσαετίας, όπως επίσης ο αριθμός των δασικών πυρκαγιών μειώθηκε κατά 14%.**

Και το πιο σημαντικό ότι μειώθηκε κατά 77% οι καμένες εκτάσεις που αφορούν δάση.

Βεβαίως όλα αυτά δεν προσφέρονται για πανηγυρισμούς.

Προσφέρονται, όμως, για ένα καθαρό συμπέρασμα: ότι η ανθεκτικότητα δεν είναι αποτέλεσμα τύχης.

Είναι το προϊόν μιας διαρκούς επένδυσης στην πρόληψη, στον σχεδιασμό, στην επιχειρησιακή ετοιμότητα και στον συντονισμό.

Και είναι επίσης το προϊόν μιας σταθερής και επαρκούς χρηματοδότησης.

Από αυτή τη σκοπιά, **ο Προϋπολογισμός του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για το 2026, ύψους 1,438 δισ. ευρώ, δεν αποτελεί απλώς μια δημοσιονομική πρόβλεψη.**

Αν γίνει μάλιστα η σύγκριση σε σχέση με το 2022, όπου ήταν στα 590 εκατ. προκύπτει μία αύξηση κατά 843 εκατ. ευρώ ή αν θέλετε και ποσοστιαία 140%, δηλαδή δυόμισι φορές επάνω σε σχέση με αυτό που υπήρχε το 2022. Και αυτό νομίζω θεωρούμε, μάλιστα, ότι αποτελεί μία θεσμική ωρίμανση της Πολιτικής Προστασίας ως προς την εγκατάστασή της στον πυρήνα της κρατικής λειτουργίας.

Η κατανομή των πόρων επιβεβαιώνει αυτή τη μετατόπιση:

Η ενίσχυση τόσο του τακτικού προϋπολογισμού όσο και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων –μάλιστα με 26% στο τελευταίο– δείχνει ότι η Πολιτική Προστασία αντιμετωπίζεται από αυτή την Κυβέρνηση ως μια μακροπρόθεσμη επένδυση σε υποδομές, σε πρόληψη, σε επιχειρησιακές δυνατότητες, και όχι ως προσωρινή αντίδραση στην επόμενη κρίση.

Καθοριστικό ρόλο σε όλο αυτό διαδραματίζει η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας ΑΙΓΙΣ εισέρχεται το 2026 με πιστώσεις 290 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αυξημένες κατά 44%.

Και βεβαίως όλη αυτή η αύξηση δεν είναι απλώς λογιστική, απαντά στην πράξη στο ερώτημα και την κριτική η οποία ασκείται πολλές φορές, περί κυβερνητικής και κρατικής αξιοπιστίας για την απορρόφηση των πόρων του ΤΑΑ, με όρους ταχύτητας, διαφάνειας, συνέπειας αλλά και διοικητικής επάρκειας.

Το ίδιο ισχύει επίσης με την αύξηση κατά 77% των πόρων του ΕΣΠΑ, οι οποίοι για το 2026 θα φτάσουν τα 142 εκατ. ευρώ, και βεβαίως αυτό αποτυπώνει την ικανότητα του κράτους να ωριμάζει αλλά και να υλοποιεί έργα σύνθετα για την Πολιτική Προστασία και για την κάλυψη ενός μεγάλου εύρους επιχειρησιακών αναγκών:

από την προμήθεια εναέριων μέσων, αξιοποίηση δεδομένων με χρήση τεχνητής νοημοσύνης, εγκατάσταση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης για δασικές πυρκαγιές αλλά και τις πλημύρες και την εκπαίδευση για το σύνολο του προσωπικού της Πολιτικής Προστασίας.

Η αξιοπιστία αυτή δεν επιβεβαιώνεται στις προθέσεις αλλά στο πεδίο. **Εντός του 2025 συμβασιοποιήθηκαν έργα ύψους 652 εκατ. ευρώ, ενώ παραδόθηκαν προμήθειες και υπηρεσίες για έργα ύψους 139 εκατ. ευρώ,** και μάλιστα πολλές φορές μέσα σε πολύ στενά και σύνθετα χρονοδιαγράμματα.

Το 2026 αναμένονται επίσης παραδόσεις 427,5 εκατ. ευρώ, που βεβαίως με αυτά θα ενισχύσουμε καθοριστικά την πρόληψη, αλλά και την επιτήρηση και την επιχειρησιακή απόκριση.

Παράλληλα, ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στο σκέλος της κρατικής αρωγής και της αποκατάστασης από φυσικές καταστροφές, το οποίο αποτελεί βεβαίως ένα αναπόσπαστο μέρος της συνολικής αρχιτεκτονικής Πολιτικής Προστασίας.

Για το σκέλος το οποίο διαχειρίζεται το Υπουργείο, εκτιμάται ότι εντός του έτους θα ολοκληρωθούν πληρωμές 50.000.000,00 ευρώ, το οποίο είναι μία ετήσια αύξηση 74% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Μάλιστα για το 2026.. όπως αποτυπώνεται και στον κρατικό προϋπολογισμό το αντίστοιχο κονδύλιο είναι **σχεδόν διπλάσιο, υπερδιπλάσιο για την ακρίβεια. Είναι 35.000.000,00 ευρώ** σε πληρωμές όσον αφορά το σκέλος αυτό.

Άρα, με αυτόν τον τρόπο στη ουσία πάμε σε μία μεγαλύτερη απορρόφηση και κυρίως περισσότερη ανακούφιση για τους ανθρώπους, τους συμπολίτες μας οι οποίοι δυστυχώς είχαν καταστροφές στις περιουσίες τους.

Συνολικά λοιπόν, αυτά τα μεγέθη δεν περιγράφουν απλώς έναν μεγάλο προϋπολογισμό πρωτοφανή μάλιστα για τα δεδομένα της πολιτικής προστασίας της χώρα μας:

Αλλά περιγράφουν μια καθαρή πολιτική επιλογή: η οποία είναι η μετάβαση από τη διαχείριση του απρόβλεπτου στην πολιτική της πρόβλεψης· από την κρίση ως εξαίρεση στην ανθεκτικότητα ως κανόνα.

Σε αυτή τη στρατηγική επιλογή, προφανώς και ο ανθρώπινος παράγοντας καταλαμβάνει κεντρική μία θέση, καταρχάς με την ουσιαστική ενίσχυση του Πυροσβεστικού Σώματος με νέες προσλήψεις.

Όπως έχω δηλώσει, ήδη για το 2026 προβλέπονται 1.076 νέες προσλήψεις, οι οποίες είναι αυξημένες κατά 245 θέσεις σε σχέση με εκείνες του 2025.

Και μάλιστα αυτές οι προσλήψεις εντάσσονται σε έναν γενικότερο σχεδιασμό, με στόχο να διασφαλιστεί ότι, το Πυροσβεστικό Σώμα αλλά και συνολικά ο μηχανισμός της Πολιτικής Προστασίας, διαθέτουν εκείνο το ανθρώπινο δυναμικό που να ανταποκρίνονται στις κρίσεις οι οποίες δεν είναι πια μεμονωμένες ή εποχικές, αλλά επαναλαμβανόμενες και συχνά ταυτόχρονες.

Με αυτές τις νέες προσλήψεις το 2026 το Πυροσβεστικό Σώμα θα φτάσει το ιστορικά υψηλότερο αριθμό του, όσο αφορά το δυναμικό του περίπου τα 19.000 άτομα. Και για να κάνετε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι τη σύγκριση, σε σχέση για παράδειγμα με το 2019, ο αντίστοιχος αριθμός ήταν 14.000. Δηλαδή μέσα σε μόλις έξι με επτά χρόνια αυξήθηκαν κατά 5.000 τα άτομα τα οποία υπηρετούν, γυναίκες και άντρες, στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Και βεβαίως αυτό αποδεικνύει ότι η Πολιτεία επενδύει όχι σε ένα σύστημα που «αντέχει οριακά», αλλά σε ένα σύστημα που μπορεί να λειτουργήσει με αντοχή στον χρόνο, με εφεδρείες, με εξειδίκευση αλλά και με διαρκή διαθεσιμότητα.

Ένα σύστημα που δεν εξαντλεί τους ανθρώπους του, αλλά τους στηρίζει και τους ενισχύει, αναγνωρίζοντας ότι αυτοί αποτελούν τον πιο κρίσιμο πολλαπλασιαστή ισχύος για την Πολιτική Προστασία.

Για το λόγο αυτό, η ενίσχυση των πιστώσεων για το ανθρώπινο δυναμικό στον προϋπολογισμό του 2026 δεν αντιμετωπίζεται ως λειτουργικό κόστος, αλλά ως μια διαρκής επένδυση στην επαγγελματική επάρκεια, στη διαθεσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του ίδιου του κράτους απέναντι στις κρίσεις.

Σε σύγκριση με το 2025, οι πιστώσεις μισθολογικού ενδιαφέροντος είναι αυξημένες για την Πολιτική Προστασία κατά 76,3 εκατομμύρια ευρώ, στο πλαίσιο του νέου μισθολογίου και των αναθεωρημένων φορολογικών κλιμακίων για τα Σώματα Ασφαλείας.

Οι παρεμβάσεις αυτές μεταφράζονται σε πραγματικές αυξήσεις εισοδήματος σε όλο το εύρος της ιεραρχίας:

ενδεικτικά, ένας Αντιπύραρχος με 25 έτη υπηρεσίας λαμβάνει μηνιαία αύξηση 268 ευρώ, ένας Ανθυποπυραγός με 7 έτη υπηρεσίας αύξηση 247 ευρώ. Αντίστοιχα, Πυρονόμος με 27 έτη υπηρεσίας βλέπει αύξηση 119 ευρώ και Πυροσβέστης αύξηση 100 ευρώ.

Στα ποσά αυτά μάλιστα περνάμε για πρώτη φορά τη θεσμοθέτηση του επιδόματος διοίκησης, συνολικού ύψους 1 εκατομμυρίου ευρώ, το οποίο στην ουσία αφορά το προσωπικό που κατέχει θέσεις ευθύνης και αυτό αποτυπώνει ότι η ηγεσία στο πεδίο, ο συντονισμός και η λήψη κρίσιμων αποφάσεων αποτελούν διακριτή και θεμελιώδη υπηρεσία για το κράτος.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, επιπλέον των αυξήσεων που σας ανέφερα προηγουμένως, να υπάρχουν αυξήσεις για τα θέματα ευθύνης, από 80 ευρώ για παράδειγμα για τους διοικητές κλιμακίων έως και 270 ευρώ για τους διοικητές Νομών.

Επίσης, δεν χρειάζεται νομίζω να αναφερθώ στις επιπλέον μισθολογικές αυξήσεις που θα προκύψουν και για τα στελέχη της Πολιτικής Προστασίας και από την αναδιάρθρωση των φορολογικών κλιμάκων.

Νομίζω, εξάλλου ότι σας τα εξήγησε με ένα πολύ κατανοητό τρόπο, ούτως ή άλλως και το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης αλλά και πάρα πολλοί καλοί συνάδελφοι προηγουμένως.

Θέλω να σταθώ σε κάτι άλλο που θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό:

Για πρώτη φορά, εξασφαλίζεται στον κρατικό προϋπολογισμό μια πίστωση 300.000 ευρώ για τις εθελοντικές οργανώσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Πολιτικής Προστασίας, καλύπτοντας πάγιες και ουσιαστικές λειτουργικές ανάγκες της εθελοντικής κοινότητας. Αυτό μεταφράζεται σε περίπου 2.000 ευρώ ανά Εθελοντική Οργάνωση, για να καλύψουν πάγια έξοδα τα καύσιμα ή τα διόδια. Και βεβαίως να θυμίσω ότι αυτό προστίθεται στην προσφάτως ρύθμιση την οποία περάσαμε πριν από λίγες ημέρες, όπου στην ουσία υπάρχει απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας και τα τέλη ταξινόμησης για τα οχήματα των Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Προϋπολογισμός του 2026 έρχεται να απαντήσει στο πιο ουσιαστικό ερώτημα της εποχής μας: αν το κράτος μπορεί να προστατεύει, να στηρίζει αλλά και να αντέχει.

Με τις επιλογές που ενσωματώνει, η Ελλάδα επενδύει σε ένα κράτος που προβλέπει αντί να αιφνιδιάζεται, που οργανώνεται αντί να αυτοσχεδιάζει, που στέκεται δίπλα στον πολίτη όχι μόνο μετά την κρίση, αλλά πριν και κατά τη διάρκειά αυτής.

Ένα κράτος που μετατρέπει την εμπειρία των διαδοχικών δοκιμασιών σε μόνιμη θεσμική μνήμη.

Καμία δημόσια πολιτική δεν μπορεί να εγγυηθεί, προφανώς ότι οι κίνδυνοι θα εκλείψουν.

Μπορεί όμως να εγγυηθεί ότι όταν αυτοί εμφανιστούν, η κοινωνία δεν θα μείνει μόνη της.

Και αυτός ακριβώς είναι ο πυρήνας του Προϋπολογισμού που συζητούμε σήμερα: η έμπρακτη ενίσχυση της συλλογικής μας ασφάλειας και της εμπιστοσύνης των πολιτών στο κράτος.

Σας ευχαριστώ.